

**PRZESTRZEGANIE PRAW ORAZ INTERESÓW PRAWNYCH OSÓB PODCZAS
PROWADZENIA DZIAŁAŃ ŚLEDZCZYCH W DZIAŁALNOŚCI POSZUKIWAWCZEJ W
INSTYTUCJACH ODBYWANIA KARY**

Batiuk Oleh

Institut Rozwoju Naukowego Lubelskiego Parku Naukowo – Technologicznego, Lublin, Polska
olegbatiukibrlpnt@gmail.com

**AWARENESS OF RIGHTS AND LEGAL INTEREST OF PERSONS IN THE EVALUATION OF
INFRINGEMENTS IN THE INSTITUTIONS OF THE CARRIAGE OF PENALTIES**

Batiuk Oleg

Research Institute of the Lublin Science and Technology Park, Lublin, Poland

**ДОТРИМАННЯ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ПРИ ПРОВАДЖЕННІ СЛІДЧИХ
РОЗШУКОВИХ ДІЙ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ**

Батюк Олег

*Інститут науково-дослідницький Люблінського парку
науково-технологічного, Люблін, Польща*

Streszczenie. W artykule naukowym autor bada aktualną problematykę dotyczącą przestrzegania praw osób odbywających karę w jednostkach odbywania kary, przy prowadzeniu działań śledczych poszukiwawczych, przesłuchania, przeszukiwania, które są prowadzone w jednostkach odbywania kary, jak również spotkania we właściwym czasie z obrońcą-adwokatem oraz zapewnienia bezpieczeństwa osobistego osób. Autor określa czynniki sprzyjające łamaniu praw oraz interesów prawnych osób, proponuje kierunki ich likwidacji oraz uzasadnia konieczność wprowadzenia zmian do obowiązującego ustawodawstwa Ukrainy.

Słowa kluczowe: przestępstwo, zakład karny, przesłuchanie, przeszukiwanie, obrońca-adwokat, łamanie praw.

Abstract. In the scientific article, the author presents the actual problem of observance of the rights of the person who is serving sentences in penitentiary institutions, in conducting investigative investigations, questioning, searches conducted in penitentiary institutions, as well as timely meeting with a lawyer-advocate, and providing personal security to persons. The author defines the factors that promote the violation of the rights and legitimate interests of individuals, proposes ways to eliminate them and justifies the need for amendments to the current legislation of Ukraine.

Keywords: crime, penitentiary institutions, interrogation, search, defense lawyer, violation of rights.

Анотація. У науковій статті автор досліджує актуальні проблеми питання дотримання прав особи, яка відбуває покарання в установах виконання покарань, при провадженні слідчих розшукових дій, допиту, обшуку які проводяться в установах виконання покарань, а також своєчасного побачення із захисником-адвокатом, та забезпечення особистої безпеки особам. Автор визначає чинники які сприяють порушенню прав та законних інтересів осіб, пропонує шляхи їх усунення та обґрунтовує необхідність внесення змін до чинного законодавства України.

Ключові слова: злочин, пенітенціарні установи, допит, обшук, захисник-адвокат, порушення прав.

Актуальність даної теми обумовлена тим, що стан дотримання прав людини, саме в місцях позбавлення волі, є одним з критеріїв, за яким світова спільнота оцінює рівень розвиненості демократії в державі. Досвід провідних демократичних держав світу свідчить про важливість та необхідність контролю за діяльністю пенітенціарної системи з боку громадянського суспільства, оскільки в цій сфері суспільних відносин існує ризик порушення прав людини (Олійник Ю.В. <http://old.minjust.gov.ua/33589>). Зауважимо що до основних важливими міжнародних документів, які встановлюють стандарти у сфері дотримання прав людини, є конвенції ООН та Ради Європи проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки та покарання, норми яких обов'язкові для виконання державами-учасниками. Іншими важливими міжнародними документами, які

встановлюють стандарти у сфері дотримання прав людини, є конвенції ООН та Ради Європи проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, норми яких обов'язкові для виконання державами-учасниками. Безпосередньо стосуються системи виконання покарань Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими ООН (1955 р.) та Європейські пенітенціарні правила (2006 р.), які мають рекомендаційний характер. Разом з тим, у зазначених документах міститься багато корисних відомостей, які дозволяють представникам громадськості краще зрозуміти, яким чином повинні бути організовані умови тримання засуджених. Визначаються пріоритети та підходи в роботі персоналу із засудженими. Зокрема, наголошується на основних завданнях щодо збереження людської гідності засуджених та їх соціалізації після відбуття покарання.

Метою даної статті є узагальнення та аналіз емпіричного матеріалу проведеного наукового дослідження, на тему, розслідування злочинів вчинених в установах виконання покарань, та на цій основі запропонувати пропозиції щодо удосконалення криміналістичних положень та норм чинного Кримінально-процесуального законодавства України. Завданнями наукової статті є: визначення типових порушень прав та законних інтересів особи при провадженні слідчих (розшукових) дій в установах виконання покарань; розроблення пропозицій щодо удосконалення тактики провадження слідчих (розшукових) дій в установах виконання покарань та норм чинного законодавства України.

В той же час варто зауважити, що наукові праці з питань дотримання прав засуджених були предметом дослідження таких відомих науковців криміналістів як: В. І. Гончаренка, О. Г. Колба, В.А. Колесника, В.С. Кузьмічова, А. В. Іщенко, М. В. Салтевського, В. А. Сас та інших. В той же час варто зауважити, що не достатньо в науці криміналістиці дослідженні питання визначення порушених прав та законних інтересів осіб при провадженні слідчих розшукових дій в установах виконання покарань.

Виклад основного матеріалу. Проводячи аналіз дотримання прав та законних інтересів особи при провадженні слідчих розшукових дій в установах виконання покарань в першу чергу варто, на наш погляд, зауважити, що норма права закладена у статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України гарантує засудженим право на правову допомогу. Відповідно, взяті під варту особи згідно з статтею 9 Закону України «Про попереднє ув'язнення» мають право на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника.

У випадку відкриття кримінального провадження під час відбування покарання або тримання під вартою, особа має загальний обсяг процесуальних прав, зокрема і на отримання юридичної допомоги (як на платної, так і безоплатної). Застосування стосовно особи запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, відбування покарання та наявність судимості жодним чином не звужує право на захист. Крім цього, гарантується право вільно обирати адвоката. Для одержання правової допомоги за письмовою заявою засуджених, їхніх близьких родичів, громадських організацій засудженим надається побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права. За бажанням засудженого або адвоката побачення можуть надаватися наодинці. Кількість і тривалість таких побачень не обмежена. Засудженому забезпечується можливість спілкування з адвокатом та іншим фахівцем у галузі права в приміщенні без суцільного розмежовуючого захисного скла за їхньою згодою. Одержання правової допомоги поширюється на засуджених, що перебувають на лікуванні в стаціонарних закладах охорони здоров'я. Засуджений має право передати кореспонденцію захиснику у кримінальному провадженні, що здійснює свої повноваження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, безпосередньо під час побачення з ним. Інші особи можуть передавати засудженим документи, записи тощо тільки через адміністрацію установи виконання покарань.

У слідчому ізоляторі для отримання правової допомоги особа, взята під варту, має право на побачення з захисником наодинці, без обмеження кількості побачень та їх тривалості, у

вільний від виконання слідчих дій час. Повноваження захисника щодо здійснення захисту особи, яка тримається під вартою, підтверджуються відповідно до статті 50 КПК України.

Також, відповідно до частини третьої статті 42 КПК України ув'язнений має право на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують:

- конфіденційність спілкування;
- на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій;
- на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження;
- на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату.

Адміністрація установи повинна забезпечити умови для проведення побачень, у тому числі які виключають при побаченні із захисником можливість третіх осіб мати доступ до інформації, що надається в процесі побачення. Такі побачення відбуваються під візуальним контролем персоналу установи, але в умовах, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування. Тобто, бачити ув'язненого і захисника, але не чути.

Побачення захиснику з ув'язненим або засудженим, який перебуває в закладі охорони здоров'я, надаються з письмового дозволу начальника установи або його заступника. Начальник варти з охорони у медичному закладі на підставі зазначеного письмового дозволу допускає захисника на побачення з ув'язненим або засудженим з урахуванням розпорядку дня закладу охорони здоров'я та висновку лікаря цього закладу на письмовій заяві захисника.

Важливим на наш погляд, є також питання при яких слідчих (розшукових) діях що проводяться в установах виконання покарань за участю осіб які відбувають покарання можуть бути порушені їх права та законні інтереси. Відповідно до положень Глава 20 КПК України «Слідчі (розшукові) дії» це є дії, спрямовані на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні.

До слідчих (розшукових) дій що проводяться в УВП на наш погляд доцільно віднести наступні дії які регламентовані нормами КПК України:

- допит (ст.ст. 224, 225, 226, 232 КПК України);
- огляд, освідування особи (ст.ст. 237, 238, 239, 241 КПК України);
- обшук (ст. 234 КПК України);
- пред'явлення для впізнання (ст.ст. 228, 229, 230, 232 КПК України);
- слідчий експеримент (ст. 240 КПК України);

Під час провадження допиту в УВП як свідчать результати проведеного нами опитування, в пенітенціарних установах допит свідків, потерпілих, підозрюваних, які відмовляються давати покази, або дають неправдиві покази, як правило, представляє найбільшу складність, про це зазначили 89% респондентів. Нерідко ці допити проходять у конфліктній ситуації. При цьому психологічна напруга, яка є домінуючою у ході проведення допиту не дає можливості нормально проводити слідчу дію. Тому знання цих особливостей і правильний вибір тактики є вирішальними факторами для досягнення мети допиту, як слідчої дії (*Батюк О.В. 2013, с.5*). За результатами нашого дослідження, до типових порушень прав та законних інтересів осіб які відбувають покарання в УВП під час проведення допиту можна віднести:

- відсутність захисника у проведенні допиту особи засудженого;
- проведення допиту особи засудженого безперервно понад дві години, а в цілому – понад вісім годин на день;
- перед допитом не встановлюється особа засудженого допитуваного;
- не роз'яснюються особі засудженого права допитуваного та порядок проведення допиту;
- не попереджають особу засудженого під час допиту як свідка про кримінальну відповідальність за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань;
- не попереджають особу засудженого під час допиту потерпілого про кримінальну відповідальність за давання завідомо неправдивих показань.
- не залучають до участі в допиті особи засудженого що не володіє українською мовою перекладача; .
- присутність інших свідків під час проведення допиту особи засудженого як свідка;

- забороняється особі засудженого використовувати під час допиту власні документи і нотатки, якщо показання особи засудженого пов'язані з будь-якими обчисленнями та іншими відомостями, які важко зберегти в пам'яті;

- перешкоджання чи заборона особі засудженого за його бажанням викласти свої показання власноручно;

- примушування особи засудженого, у формі погрози фізичної розправи, відповідати на запитання з приводу тих обставин, щодо надання яких є пряма заборона у законі (таємниця сповіді, лікарська таємниця, професійна таємниця захисника, таємниця нарадчої кімнати тощо);

- примушування особи засудженого відповідати на запитання які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні нею, близькими родичами чи членами її сім'ї кримінального правопорушення, а також щодо службових осіб, які виконують негласні слідчі (розшукові) дії, та осіб, які конфіденційно співпрацюють із органами досудового розслідування.

- проведення допиту особи неповнолітнього засудженого без присутності законного представника, педагога або психолога, лікаря;

- складання протоколу допиту із порушенням вимог чинного законодавства України;

- не ознайомлення особи засудженого з протоколом допиту та додатками до нього;

- не завірення протоколу допиту та додатків до нього підписами усіх учасників слідчої дії.

Під час провадження в УВП такої слідчої дії як огляд, освідування особи, можемо визначити наступні типові порушення прав та законних інтересів осіб, а саме:

- для участі в огляді не запрошують захисника чи законного представника;

- не залучають спеціалістів для одержання допомоги з питань, що потребують спеціальних знань під час провадження огляду;

- забороняється чи перешкоджається, особам засудженим в присутності яких здійснюється огляд, робити заяви, що підлягають занесенню до протоколу огляду;

- вилучені речі і документи негайно не опечатають та не завіряють підписами осіб, які брали участь у проведенні огляду;

- слідчий не забороняє особі залишити місце огляду до його закінчення;

- слідчий не забороняє вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню огляду;

- не залучення до участі судово-медичний експерт або лікаря при проведенні огляду трупа;

- не пропонується особі добровільно пройти освідування;

- не направлення трупа для проведення судово-медичної експертизи для встановлення причини смерті;

- не ознайомлення учасників огляду з протоколом та додатками до нього;

- не надання особі які освідується копії протоколу освідування;

- не завірення протоколу огляду та додатків до нього підписами усіх учасників слідчої дії;

- складання протоколу огляду із порушенням вимог чинного законодавства України.

Важливо зазначити й перелік типових порушень, прав та законних інтересів осіб, під час провадження в УВП обшуку, до них можемо віднести:

- не роз'яснення понятим та учасникам обшуку їх права та обов'язки, передбачені КПК України, а також про їх відповідальність (ч. 3 ст. 223, ст. 237 КПК України);

- не повідомляється учасникам слідчої дії за яких умов буде проведено обшук, його порядок та послідовність.;

- не повідомляється про застосування технічних засобів фіксації (назвавши характеристики таких засобів, носіїв інформації);

- не роз'яснюються умови та порядок використання технічних засобів фіксації;

- не пропонується добровільно видати зазначені в ухвалі предмети, документи, цінності або вказати місце, де переховується злочинець;

- під час провадження обшуку вилучаються предмети й документи, які не є знаряддям кримінального правопорушення, ні майном здобутим у результаті його вчинення;

- не пред'явлення для ознайомлення і не вручення керівнику УВП копії ухвали слідчого судді про надання дозволу на проведення обшуку;

- порушення часу проведення обшуку;

- не вжиття належних заходів слідчим щодо забезпечення схоронності майна, та неможливості доступу до нього сторонніх осіб;
- здійснення обшуку особи особою іншої статі;
- не вжиття належних заходів, для забезпечення присутності осіб, чії права й законні інтереси можуть бути обмежені або порушені;
- не повідомлення про проведення обшуку та не допущення до участі в обшуку адвоката;
- порушення права осіб які є учасниками обшуку (понятті) зазначати у протоколі обшуку зауваження й доповнення;
- ігнорування клопотання особи засудженого, щодо фіксування ходу проведення слідчої дії обшуку, технічними засобами фіксування, що прямо порушує вимоги частини 1 статті 107 КПК України;
- не винесення постанови слідчим, про проведення особистого обшуку особи засудженого, під час проведення обшуку приміщення, що прямо порушує положення ч. 3 статті 110 КПК України;
- не вручення копії протоколу обшуку особі в якій проводили обшук;
- складання протоколу обшуку із порушенням вимог чинного законодавства України.

Ми погоджуємося із професором Колесниковим В. А., про те, що важливою передумовою проведення впізнання є встановлення слідчим, прокурором того, що зовнішній вигляд, прикмети та інші ознаки об'єктів впізнання особою, яка впізнає, були дійсно сприйняті, зберігаються в її пам'яті, можуть бути відтворені подумки і на основі цього можна здійснити порівняння уявного образу раніше сприйнятого об'єкта з образом пред'явленого під час проведення впізнання (*Колесник В.А. 1(26) 2013 с.164-165, .*)

За даними проведеного нами дослідження, можемо визначити наступний перелік типових порушень, прав та законних інтересів осіб, під час провадження в УВП пред'явлення для впізнання:

- перед пред'явленням для впізнання слідчий, прокурор не складає протокол про обставини, за яких особа яка впізнає бачила особу яку впізнають;
- перед початком пред'явлення для впізнання слідчий, прокурор з'ясовуючи чи може особа, яка впізнає, впізнати цю особу, отримує відомості про прикмети особи яку впізнають;
- належно не забезпечується дотримання вимоги ч. 2 ст. 228 КПК України, щодо різних відмінностей у віці, зовнішності та одязі;
- порушуються вимоги положень ч. 5 ст. 228 та ч. 2 ст. 231 КПК України, вносяться до протоколу відомості анкетного характеру про особу, взяту під захист;
- порушуються вимоги положень ч. 7 ст. 228 КПК України, оскільки пред'являються матеріали відеозапису з зображенням трьох осіб;
- порушуються вимоги положень ч. 1 ст. 229 КПК України, оскільки попередньо показують особі, яка впізнає, річ, яка повинна бути пред'явлена для впізнання.

Наступною слідчою дією яку варто проаналізувати є слідчий експеримент. Ми погоджуємося із тими науковцями, які вважають, що слідчий експеримент належить до похідних слідчих дій і проводиться, як правило, не на перших етапах досудового розслідування (*Рогатинська Н. 2016. – 151 с.*). Проте на наш погляд, несвоєчасне проведення цієї слідчої дії негативно позначається на якості досудового розслідування. Особливо у тих випадках, коли перевіряються обставини, що пов'язані з видимістю, оглядовістю, обстановкою місцевості, яка швидко змінюється.

За даними проведеного нами дослідження, можемо визначити наступний перелік типових порушень, прав та законних інтересів осіб, під час провадження в УВП слідчого експерименту:

- не належно забезпечується усунення сторонніх осіб з місця проведення слідчого експерименту;
- не належне дотримання правил безпеки що може під час проведення слідчого експерименту призвести до небезпеки для життя і здоров'я осіб, які беруть у ньому участь, чи оточуючих;
- складання протоколу слідчого експерименту із порушенням вимог чинного законодавства України.

Висновки дослідження. Визначення типових порушень прав та законних інтересів осіб засуджених, при провадженні слідчих розшукових дій в установах виконання покарань, має велике практичне значення яке зобов'язує, запропонувати зміни та доповнення до чинного законодавства України. Так вважаємо за необхідне:

По-перше, доповнити положення КПК України, зобов'язанням слідчого, прокурора вжити заходів забезпечення присутності адвоката особи, чії права й законні інтереси можуть бути обмежені або порушені.

По-друге, законодавчо закріпити, положення про те, що обов'язково зупиняється проведення слідчої дії в разі, якщо з технічних чи інших причин технічні засоби не можуть бути застосовані.

По-третє, доповнити ч. 8 статті 236 КПК реченням наступного змісту: «Заяви повинні бути розглянуті відразу або ж у порядку передбаченому статтею 220 КПК України».

По-четверте, після проведення обшуку та підписання всіма учасниками протоколу обшуку обов'язковим має бути вручення копії протоколу особі, якій належить житло чи інше володіння, а за її відсутності іншій присутній особі.

По-п'яте, в КПК України передбачити, десятиденний строк, протягом якого щодо вилучених у ході обшуку речей приймається рішення про визнання їх речовими доказами. В іншому разі речі повинні бути повернуті законному володільцю.

Література:

1. Олійник Ю.В. Удосконалення громадського контролю за дотриманням прав засуджених в установах виконання покарань / Ю.В. Олійник // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.minjust.gov.ua/33589>
2. Батюк О.В. Провадження слідчих (розшукових) дій в пенітенціарних установах / О.В. Батюк // Часопис Академії адвокатури України. – 2013. – № 21 (4') – С.1-7.
3. Колесник В.А. Деякі проблемні питання пред'явлення особи та речей для впізнання за чинним КПК України / Колесник В.А. // Вісник Академії адвокатури України – 2013. – № 1(26) – С.163-168.
4. Рогатинська Н. Деякі особливості проведення слідчого експерименту у кримінальному провадженні / Н. Рогатинська // Актуальні проблеми правознавства. 2016. – Випуск 2. – С.149-153.

AWARENESS OF RIGHTS AND LEGAL INTEREST OF PERSONS IN THE EVALUATION OF INFRINGEMENTS IN THE INSTITUTIONS OF THE CARRIAGE OF PENALTIES

Batiuk Oleg

The relevance of this topic is due to the fact that the state of observance of human rights, especially in places of deprivation of liberty, is one of the criteria by which the international community assesses the level of development of democracy in the state. The experience of the leading democratic states of the world testifies to the importance and necessity of controlling the activity of the penitentiary system from the side of civil society, since in this sphere of social relations there is a risk of violation of human rights (Oleinik Y.V., <http://old.minjust.gov.ua/33589>) It should be noted that the main international instruments that establish standards in the field of observance of human rights are the UN and Council of Europe conventions against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, the rules of which are binding on States -participants Other important international instruments that establish standards in the area of observance of human rights are the UN and Council of Europe conventions against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, the standards of which are binding on States parties. Directly related to the system of execution of sentences The UN Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners of the United Nations (1955) and European Penitentiary Rules (2006), which are of a recommendatory nature. At the same time, these documents contain a lot of useful information that allows public representatives to better understand how the conditions for the detention of prisoners should be organized. The priorities and approaches in the work of personnel with convicted persons are determined. In particular, the main tasks concerning the preservation of human dignity of convicts and their socialization after the sentence are noted.

The purpose of this article is to summarize and analyze the empirical material of the conducted scientific research on the topic of investigation of crimes committed in penitentiary institutions, and on this basis, to propose proposals for the improvement of forensic provisions and the norms of the current Criminal Procedure Law of Ukraine. The tasks of the scientific article are: the definition of typical violations of the rights and legitimate interests of the person in the conduct of investigative (search) actions in penitentiary institutions; the development of proposals to improve the tactics of conducting investigative (search) actions in penitentiary institutions and the norms of the current legislation of Ukraine.

At the same time, it should be noted that the scientific works on the rights of the convicts were the subject of the study of such famous criminologists as V.I. Goncharenko, O.G. Kolba, V.A. Kolesnik, V.S. Kuzmichova, A.V. Ishchenko, M.V. Saltevsy, V.A. Sas and others. At the same time it is worth noting that there is not enough research in criminology to investigate the issues of violations of rights and legitimate interests of individuals in the conduct of investigative investigations in penitentiary institutions.

Presenting main material. In conducting an analysis of the observance of the rights and legitimate interests of a person in the conduct of investigative investigations in penitentiary institutions it is first of all worth noting that the rule of law laid down in Article 8 of the Criminal-Executive Code of Ukraine guarantees the right of the convicted to legal assistance. Accordingly, detainees under Article 9 of the Law of Ukraine "On pre-trial detention" have the right to protect their rights and interests in person or with the help of a lawyer from the moment of detention or detention, as well as to reports on grounds of detention and grounds for taking into custody, to challenge them in court, obtain in a printed form an explanation of the provisions of Articles 28, 29, 55, 56, 59, 62 and 63 of the Constitution of Ukraine, this article and other rights of detained or taken into custody, established by law, including the right to exercise protection their rights and interests in person or with the help of a lawyer from the moment of detention or arrest (detention) of a person, the right to refuse to provide any explanations or evidence until the arrival of the defense counsel.

In case of opening criminal proceedings during serving a sentence or detention, a person has a general procedural rights, in particular, for obtaining legal aid (both paid and free). The use of a preventive measure in the form of detention, serving a sentence and having a criminal record in no way reduces the right to protection. In addition, the right to freely choose a lawyer is guaranteed. In order to receive legal aid, a written statement from prisoners, their close relatives, and civic organizations provides a prisoner with a lawyer or other specialist in the field of law. At the request of a convicted person or counsel, dating may be provided on their own. The number and duration of such visits is not limited. The convict is provided with the opportunity to communicate with a lawyer and other specialist in the field of law indoors without a complete demarcation protective glass upon their consent. The receipt of legal aid extends to convicts who are in treatment in inpatient health care facilities. A convict has the right to transfer correspondence to a defense counsel in a criminal proceeding exercising his powers in accordance with the Criminal Procedural Code of Ukraine, directly during his visit with him. Other persons may transfer documents, records, etc., only through the administration of the penitentiary institution.

In a detention facility for legal assistance, a person who has been detained has the right to meet with the defender alone, without limiting the number of visits and their duration, in the free from the conduct of investigative actions time. The powers of the defense counsel regarding the protection of the person held in custody are confirmed in accordance with Article 50 of the CPC of Ukraine.

Also, in accordance with part 42 of Article 45 of the CPC of Ukraine, a prisoner has the right to first demand a defense counsel and see him before the first interrogation, subject to conditions that ensure:

- confidentiality of communication;
- the participation of a counsel in interrogation and other procedural actions;
- to refuse the attorney at any time during the criminal proceedings;
- to receive legal assistance from a lawyer at the expense of the state in cases stipulated by the CPC and / or the law regulating the provision of free legal aid, including in the absence of funds for its payment.

The administration of the institution must ensure the conditions for conducting the visits, including those who exclude the opportunity for a third party to have access to the information

provided during the visit when seeing with the defender. Such visits take place under the visual control of the staff of the institution, but under conditions that exclude listening or eavesdropping. That is, see a prisoner and a defender, but not hear.

A visit to a defendant with a prisoner or a convict who is in a health care facility is provided with the written permission of the head of the institution or his deputy. The head of a guard at a medical institution, on the basis of the written permission, allows a lawyer to visit a prisoner or a convict, taking into account the order of the day of the institution of health care and the doctor's opinion of the institution in a written defense counsel's application.

What is important in our opinion is the question of which investigations (searches) carried out in penitentiary institutions involving persons serving sentences may violate their rights and legitimate interests. In accordance with the provisions of Chapter 20 of the CPC of Ukraine, "Investigative actions" are actions aimed at obtaining (collecting) evidence or verifying evidence already obtained in a particular criminal proceeding.

To investigators (investigators) actions carried out in the UVP in our opinion, it is expedient to include the following actions regulated by the norms of the CPC of Ukraine:

- interrogation (Articles 224, 225, 226, 232 of the CPC of Ukraine);
- review, studying a person (Articles 237, 238, 239, 241 of the CPC of Ukraine);
- search (Article 234 of the CPC of Ukraine);
- presentation for identification (Articles 228, 229, 230, 232 of the CPC of Ukraine);
- investigative experiment (Article 240 of the CPC of Ukraine).

According to the results of the poll conducted by us in penitentiary institutions, questioning witnesses, victims, suspects who refuse to give impressions or give false impressions is usually the most complicated, 89% of respondents said. Often these interrogations are in a conflict situation. At the same time, the psychological stress, which is dominant during the interrogation, does not allow for the proper conduct of an investigative action. Therefore, knowledge of these features and the correct choice of tactics are crucial factors for achieving the purpose of interrogation, as an investigative action (*Batyuk O.V., 2013, p. 5*). According to the results of our study, typical violations of the rights and legitimate interests of persons who are serving a sentence in the police department during the interrogation include:

- absence of a defense counsel in interrogation of a convicted person;
- Interrogation of the person convicted continuously for more than two hours, and in general – more than eight hours a day;
- before the interrogation, the person of the convicted interrogator is not identified;
- no explanations are given to the person of the convicted person of the interrogated person and the procedure for interrogation;
- do not warn the person of the convict during the interrogation as a witness of criminal responsibility for refusal to testify and for giving knowingly false testimony;
- do not warn the person of the convicted person during the interrogation of the victim about the criminal responsibility for giving knowingly false testimony.
- do not involve interrogator of a convict who does not speak an interpreter in Ukrainian;
- the presence of other witnesses during the interrogation of the convicted person as a witness;
- the person condemned is prohibited from using during his interrogation his own documents and notes, if the testimony of the convicted person is connected with any calculations and other information that is difficult to preserve in memory;
- interdiction or prohibition of a person of a convicted person at his desire to present his testimony personally;
- forcing a person of a convict in the form of a threat of physical punishment to answer questions about the circumstances in respect of which provision is expressly prohibited by law (confidentiality of confession, medical secret, professional secret of a lawyer, secret counseling room, etc.);
- forcing the person of the convicted person to answer questions that may serve as grounds for a criminal offense, suspicion, accusation by her, close relatives or family members of her, as well as for officials who carry out secret investigative (search) actions, and persons who are confidential cooperate with the bodies of pre-trial investigation;
- interrogation of a juvenile convict without the presence of a legal representative, a teacher or a psychologist, a doctor;

- drafting a protocol of interrogation in violation of the requirements of the current legislation of Ukraine;
- not familiarization of the convicted person with the interrogation protocol and appendices thereto;
- not a statement of the interrogation protocol and attachments to it signed by all participants of the investigation.

When conducting such an investigative action in an IPU as an inspection, an individual's investigation, we can identify the following typical violations of the rights and legitimate interests of individuals, namely:

- A defense counsel or legal representative is not invited to participate in the review;
- do not involve specialists for obtaining assistance on issues requiring special knowledge during the review;
- is forbidden or prevented, the persons convicted in the presence of which the review is carried out, make statements to be entered in the protocol of inspection;
- the seized items and the documents are not sealed or sealed immediately by the signatures of the persons who participated in the survey;
- the investigator does not forbid the person to leave the place of inspection before its completion;
- the investigator does not prohibit any actions that prevent the inspection;
- failure to involve a forensic expert or a physician in the inspection of a corpse;
- not being offered to a person to volunteer to study;
- not sending a corpse for forensic medical examination to determine the cause of death;
- not familiarizing the participants with the protocol and its annexes;
- not providing to the person who is studying a copy of the protocol of study;
- not the approval of the inspection protocol and attachments to it signed by all participants of the investigative action .;
- drafting of the inspection report in violation of the requirements of the current legislation of Ukraine.

It is also important to note the list of typical violations, rights and legitimate interests of individuals during the conduct of the UIA search, we can include:

- not explanations to the learned and participants of the search of their rights and obligations, stipulated by the CPC of Ukraine, and also about their responsibility (Part 3 of Article 223, Article 237 of the CPC of Ukraine);
- the participants of the investigative action are not informed on the conditions under which the search will be conducted, its order and consistency.
- There is no information on the use of hardware fixation (naming the characteristics of such tools, media);
- the conditions and procedure for the use of fixing hardware are not explained;
- it is not offered to voluntarily issue the objects, documents, values specified in the decision or indicate the place where the criminal is hiding;
- during the search, items and documents that are not an instrument of a criminal offense and property acquired as a result of his commission are seized;
- failure to present to the head of the UVP a copy of the decision of the investigating judge on the permission to conduct a search;
- violation of the time of the search;
- failure to take appropriate measures by investigators to ensure the security of property, and the inability of third parties to access it;
- Searching for a person of another gender;
- not taking appropriate measures to ensure the presence of persons whose rights and legitimate interests may be restricted or violated;
- not notice of a search and not admission to the search of a lawyer;
- violation of the right of persons who are participants in the search (notion) to indicate in the protocol of the search the remarks and additions;
- ignoring the request of the convicted person, regarding the fixing of the course of the investigative action of the search, technical means of recording, which directly violates the requirements of paragraph 1 of Article 107 of the CPC of Ukraine;

- failure to pass an order by the investigator on conducting a personal search of the person of the convicted person while conducting a search of the premises, which directly violates the provisions of Article 110 (3) of the CPC of Ukraine;
- not delivery of a copy of the search protocol to the person who was searched;
- drafting a search protocol in violation of the requirements of the current legislation of Ukraine.

We agree with Professor V. V. Kolesnikov that the important prerequisite for identification is the fact that the investigator, the prosecutor has established that the appearance, signs and other features of the objects of identification by the person who recognizes were really perceived are stored in her memory. It can be recreated mentally and on the basis of this one can make a comparison of the imaginary image of the previously perceived object with the image presented during the identification (*Kolesnik V.A. 2013 c.164-165*).

According to our research, we can determine the following list of typical violations, rights and legitimate interests of individuals, during the conduct of the presentation of the URP for identification:

- before the investigator submits to the inquiry, the prosecutor does not make a report on the circumstances in which the person who recognizes saw the person who is identified;
- before the commencement of the presentation for identification by the investigator, the prosecutor shrinks whether a recognizable person can identify this person, receives information about the signs of the person who is identified;
- Proper compliance with the requirement of Part 2 of Art. 228 CPC of Ukraine, concerning sharp differences in age, appearance and clothes;
- the requirements of the provisions of Part 5 of Art. 228 and Part 2 of Art. 231 of the CPC of Ukraine, the information on the personal nature of the person taken under protection is entered in the protocol;
- the requirements of the provisions of Part 7 of Art. 228 CPC of Ukraine, as video materials are presented with the image of three persons;
- the requirements of the provisions of Part 1 of Art. 229 of the CPC of Ukraine, since they pre-show the person who recognizes the thing to be presented for identification.

The next investigative action that should be analyzed is an investigative experiment. We agree with those scholars who believe that the investigative experiment belongs to the original investigative actions and, as a rule, is not carried out in the first stages of the pre-trial investigation (*Rogatynskaya N. 2016 – 151 pp.*). However, in our opinion, the untimely conduct of this investigative action adversely affects the quality of pre-trial investigation. Especially in those cases when the circumstances are checked, which are connected with visibility, visibility, the situation of a rapidly changing area.

According to our research, we can determine the following list of typical violations, rights and legitimate interests of individuals, during the conduct of the UI of an investigative experiment:

- the removal of the parties from the place of the investigative experiment is not properly ensured;
- failure to properly observe safety rules that may lead to a danger to the life and health of persons participating in it or others around during an investigative experiment;
- drafting a protocol of an investigative experiment in violation of the requirements of the current legislation of Ukraine.

Conclusions of the study. The definition of typical violations of the rights and legitimate interests of convicted persons, in conducting investigative investigations in penitentiary institutions, is of great practical importance, which obliges, to propose amendments and additions to the current legislation of Ukraine. So we consider it necessary:

First, supplement the provisions of the CPC of Ukraine, the obligation of the investigator, the prosecutor to take measures to ensure the presence of a lawyer of a person whose rights and legitimate interests may be restricted or violated.

Secondly, to legislate the provision that the investigation is necessarily stopped if, for technical or other reasons, the technical means can not be applied.

Thirdly, to supplement ch.6 of Article 236 of the CCP with the following sentence: "Applications must be considered immediately or in the manner prescribed by Article 220 of the CPC of Ukraine."

Fourthly, after a search and signing by all the participants in the search protocol, a copy of the protocol must be served to the person who owns housing or other possessions, and in the absence of the other person present.

Fifthly, the CPC of Ukraine should provide for a ten-day period within which a decision on the recognition of material evidence is taken in respect of withdrawn items during the search. Otherwise things must be returned to the legal owner.

References:

1. Oliynyk Yu.V. Udoskonalennya hromadskoho kontrolyu za dotrymannyam prav zasudzhennykh v ustanovakh vykonannya pokaran / Yu.V. Oliynyk // [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://old.minjust.gov.ua/33589>

2. Batiuk O.V. Provadhennya slidchykh (rozshukovykh) diy v penitentsiarnykh ustanovakh / O.V. Batiuk // Chasopys Akademiyi advokatury Ukrayiny. – 2013. – №21 (4") – P.1-7.

3. Kolesnyk V.A. Deyaki problemni pytannya predyavleniya osoby ta recheti dlya vpiznannya za chynnym KPK Ukrayiny / Kolesnyk V.A. // Visnyk Akademiyi advokatury Ukrayiny – 2013. – №1(26) – P.163-168.

4. Rohatynska N. Deyaki osoblyvosti provedennya slidchoho eksperymentu u kryminalnomu provadzhenni / N. Rohatynska // Aktualni problemy pravoznavstva. 2016. – Vypusk 2. – P.149-153.